

Je geloof belijden

Waarom bestaat 'belijdenis doen' überhaupt?

Ongeacht hoe hier vandaag de dag door ons over gedacht wordt, is de 'openbare geloofsbelijdenis' vanuit de geschiedenis te duiden als moment van de toelating tot de viering van het Avondmaal. Maar zo is het niet altijd geweest. Sinds de oudste geschiedenis van de christelijke kerk gaf de Doop toegang tot de Tafel van de Heer. In het klassieke gereformeerde doopformulier lezen we terecht nog steeds dat de Doop verstaan wordt als 'inlijving in het lichaam van Christus'. De kerk van het Westen brak met de traditie in de 13e eeuw; toen werd als norm voor de toelating tot de eucharistie het bereiken van 'de jaren des onderscheids' vastgesteld.

De Reformatie bracht op dit punt geen verandering in de gegroeide gewoonte. Wel namen overigens kinderen deel aan het Avondmaal: Calvijn pleitte voor een voorbereidende catechese, gevolgd door een geloofsbelijdenis die een kind op tienjarige leeftijd (!) ten overstaan van de gemeente aflegt.

In de loop der tijd raakte de relatie van de Belijdenis met de kinderdoop steeds meer uit het zicht. De leeftijd om belijdenis te doen schoof sinds de Reformatie steeds verder op. Van kinderen die werden toegelaten tot de Maaltijd van de Heer was geen sprake meer. En de nadruk kwam steeds sterker te liggen op de kennis.

Durven we voor ons geloof uit te komen?

Dat is de hoofdbetekenis van het woord 'belijden': er eerlijk voor uit komen. Dat betekent niet, dat je voortdurend met je geloof moet 'te koop lopen', maar vooral, dat je authentiek, 'echt' bent, helemaal jezelf.

Geloof mag niet beperkt worden tot de privé-sfeer, al zouden mensen misschien graag zien, dat we dat deden, zonder hen er mee "lastig te vallen". We worden opgeroepen Gods Naam 'voor de wereld te belijden'; Jezus zegt: 'Iedereen die Mij zal belijden voor de mensen, zal ook Ik belijden voor mijn Vader die in de hemel is' (Matteüs 10:32). Geloven is geen "extra", boven hetgeen alle mensen gemeenschappelijk hebben, maar doordrenkt het hele leven. Het betekent, dat je niet als vanzelfsprekend kunt meelopen met wat in onze cultuur en maatschappij gangbaar is. Christenen zijn dwarsliggers als dat nodig is.

Een persoonlijke relatie met de Heer

God belooft ons een totaal nieuw leven, als we leven met Hem. Toch ervaren vele gelovigen daar maar weinig van. Hoe komt dat? Wat belemmert ons hierin? Er kan van alles zijn wat tussen God en ons instaat en wat opgeruimd moet worden voor we kunnen groeien.

Hebr. 4:12v: 'Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zo diep, dat het vaneenscheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten van het hart; en geen schepsel is voor Hem verborgen, want alle dingen liggen open en ontbloot voor de ogen van Hem, voor wie wij rekenschap hebben af te leggen.'

Het Woord van God 'scheidt ziel en geest': in ons dagelijks spraakgebruik verstaan we daar vaak hetzelfde onder, in de Bijbel ligt dat anders. De ziel omvat je emoties, je wil, je verstand; de geest is de 'antenne' naar God. Als je werkelijk gelooft, is je geest gered, maar de redding van de ziel is een proces, waar je aan moet blijven werken. Het kan een strijd zijn om jezelf werkelijk over te geven aan God. Overgave betekent soms: 'Nee' zeggen tegen jezelf.

Heb je een 'persoonlijke' relatie met God? Het alternatief voor een 'persoonlijke' is een 'zakelijke' relatie, zoals je die bijv. met de bakker hebt: hij moet je brood leveren. Zo hebben mensen vaak ook een zakelijke relatie met God: Hij moet je troost schenken of vergeving. Maar een persoonlijke relatie betekent, dat je jezelf helemaal aan Hem geeft, Hem volledig vertrouwt, naar Hem luistert, alles aan Hem voorlegt.

Volwassen worden

Wie volwassen wordt, loopt niet meer automatisch in het spoor van zijn ouders. Op alle terreinen van het leven word je zelfstandig, dus waarom niet op het terrein van geloven? Wie belijdenis doet, geeft daarmee te kennen: 'ik geloof niet alleen omdat ik dat nou eenmaal zo geleerd heb, ik neem het voor eigen rekening.'

Veel mensen vinden vandaag de dag openbare belijdenis nergens voor nodig: of je gelooft is een zaak tussen God en jou, waar verder niemand iets mee te maken heeft. Dat is helemaal in overeenstemming met wat onze door individualisme gekleurde "samen-leving" ons leert. Dit moderne individualisme is echter volstrekt niet Bijbels. De Kerk bestaat niet uit individuen, maar uit 'broeders en zusters in de Heer'. Christelijk geloven doe je principieel samen. Wanneer je je geloof belijdt voor God en zijn gemeente betekent dat ook, dat je er niet alleen voor staat. De andere gemeenteleden staan achter deze beslissing en willen je steunen.